

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«19» 11 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музична критика

для студентів спеціальності: 025 Музичне мистецтво
освітньої програми: 025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)
освітнього рівня: першого (бакалаврського)
на базі повної загальної середньої освіти

для студентів спеціальності: 025 Музичне мистецтво
освітньої програми: 025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)
освітнього рівня: першого (бакалаврського)
на базі ОКР «Молодший спеціаліст»

Київ – 2020

Розробник:

Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від "28" серпня 2020 року №8

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)

_____.2020 р.

Гарант освітньої програми _____ Наталія СВИРИДЕНКО

Робочу програму перевірено

_____.2020 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

« ____ » _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музична критика

для студентів спеціальності: 025 Музичне мистецтво
освітньої програми: 025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)
освітнього рівня: першого (бакалаврського)
на базі повної загальної середньої освіти

для студентів спеціальності: 025 Музичне мистецтво
освітньої програми: 025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)
освітнього рівня: першого (бакалаврського)
на базі ОКР «Молодший спеціаліст»

Київ – 2020

Розробник:

Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від “28” серпня 2020 року №8

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)

_____.2020 р.

Гарант освітньої програми _____ Наталія СВИРИДЕНКО

Робочу програму перевірено

_____.2020 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Музична критика»		
<i>Вид дисципліни</i>	<i>обов'язкова</i>	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>українська</i>	
<i>Загальний обсяг кредитів/годин</i>	<i>2/60</i>	
<i>Курс</i>	<i>4</i>	-
<i>Семестр</i>	<i>7</i>	-
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	<i>2</i>	
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>2</i>	-
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	<i>60</i>	-
<i>Аудиторні</i>	<i>28</i>	-
<i>Модульний контроль</i>	<i>4</i>	-
<i>Семестровий контроль</i>	-	-
<i>Самостійна робота</i>	<i>28</i>	-
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>залік</i>	-

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в організації процесу пізнання й осмислення музичної критики як невід'ємної частини музичного життя і суспільно-культурного процесу загалом; у підготовці майбутніх виконавців-практиків та виконавців-викладачів до самостійної діяльності у сфері музичної критики.

Завдання курсу:

- сформувати у студентів уявлення про музичну критику як соціально-значущу галузь їх професійної та творчої самореалізації;
- прищепити їм інтерес до аналізу подій у музично-історичному процесі минулого та сучасності;
- стимулювати активну позицію виконавця як потенційного експерта в музично-критичній діяльності;
- ознайомити із жанрами, методами і завданнями музичної критики та музичної журналістики;
- виховати розуміння функцій музичного критика;
- розвинути у студентів первинні музично-критичні навички;
- ознайомлення студентів з ринком музичних ЗМІ (друкованих та інтернет-видань), принципами їхнього функціонування та кращими зразками музично-критичної думки;
- залучити студентів до участі в сучасному музичному процесі.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- завдання та функції музичної критики та музичної журналістики;
- жанрову систему музичної критики;
- об'єкти музично-критичної діяльності;
- основні вимоги створення різних жанрових зразків музичної критики;
- методику роботи над критичним опусом;
- принципи роботи ЗМІ
- специфіку взаємодії музичного критика із ЗМІ;
- історію розвитку музичної критики.

Студент повинен вміти:

- добре орієнтуватися в сучасному суспільно-політичному, соціокультурному, художньо-мистецькому просторі;
- визначати пріоритетні явища, події і факти сучасного музичного процесу;
- визначати жанрові особливості літературних статей в ЗМІ;
- грамотно аналізувати об'єкти музично-критичної діяльності у різних контекстах (часових, суспільних, соціокультурних, художніх, особистісних);
- практично володіти технічними та художніми навичками створення різножанрових зразків музично-критичної діяльності.

У процесі вивчення курсу студент формує такі програмні компетентності:

Загальні компетентності:

Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність здійснювати свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження, національної та культурної приналежності

Комунікативна: здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою; здатність до міжособистісного спілкування та взаємодії, до емоційної стабільності, толерантності, уміння працювати в команді

Інформаційна: здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розв'язання конкретних завдань; використовувати інформаційні та комунікаційні технології у соціальній та професійній діяльності

Науково-дослідницька: здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності; володіння основами науково-дослідної діяльності відповідно до фахового спрямування; обізнаність в специфіці проєктної діяльності, готовність до її реалізації; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність до нестандартного розв'язання типових завдань

Самоосвітня: здатність навчатися та самонавчатися; здатність до самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; прагнення до професійного лідерства та успіху

Універсальна: здатність до планування та розподілу часу; здатність виявляти, ставити і

вирішувати проблеми; здатність застосовувати знання на практиці; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском

Фахові компетентності:

Організаційна: вміння організувати діяльність у професійній сфері; здатність планувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів музично-виконавського та музично-освітнього процесу

Мистецтвознавча: здатність розуміти базові закономірності музичного мистецтва, його художньо-естетичну природу та діалогічний зв'язок з іншими видами мистецтв; усвідомлювати логіку художньо-історичного розвитку музичного мистецтва

Музично-теоретична: здатність послуговуватися знанням з теорії та історії музики в процесі інтерпретування, виконання музичних творів та викладання музичного інструмента; усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань в галузі музичного мистецтва; уміння оперувати спеціальною термінологією у професійній діяльності.

Інструментально-виконавська: здатність демонструвати високий рівень виконавської майстерності та спроможність до вирішення основних проблем практичної діяльності в репетиційній, педагогічній та творчій роботі; здатність до художньо-музичної взаємодії в ансамблі, оркестрі

Концертно-сценічна: здатність до культурно-освітньої та просвітницької діяльності в умовах концертно-сценічного виступу; сформованість сценічної культури, навичок акторської майстерності, вербальної і невербальної комунікації з глядачем у процесі концертного виступу; здатність до психоемоційного саморегулювання та навіювання у процесі сценічного виступу

Педагогічна: здатність демонструвати розуміння цілей, завдань педагогічного процесу та основних принципів музичної педагогіки; застосовувати професійно-профільовані знання у педагогічній діяльності

Програмні результати навчання:

Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; готовність працювати в колективі; володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування другою (іноземною) мовою

Здатність до творчого та професійного спілкування із застосуванням фахової термінології; володіння категоріально-термінологічним апаратом музичного мистецтва

Готовність до свідомої виконавської та педагогічної діяльності, до планування й організації виконавського та педагогічного процесу, концертних програм і культурно-мистецьких проектів.

Здатність грамотно прочитувати нотний текст, передавати музичний матеріал та ідеї, відповідно до стилевих особливостей твору

Здатність до художньої інтерпретації музичних творів, уміння визначати переконливі шляхи втілення музичних образів відповідними виражальними засобами у процесі виконання

Демонстрація артистизму, виконавської культури та технічної майстерності на належному фаховому рівні у концертно-сценічній діяльності; здатність віднаходити оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем

Здатність використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській та педагогічній діяльності.

Володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування

музики, вміння здійснювати нескладний переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору)

Володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській (академічній, джазовій, естрадній тощо) діяльності, знання музично-виконавських стилів та відповідного навчально-концертного репертуару

Володіти розумінням, практичними навичками та методикою роботи з оркестром (хором) у педагогічній діяльності, базовими знаннями організаційної та творчої роботи з музичним колективом

Здатність навчати в педагогічній діяльності; застосовувати теоретичні знання в процесі педагогічної діяльності, використовувати і аргументувати методи та прийоми викладання гри на інструменті

Прагнення до особистісно-професійного зростання та успіху; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самовдосконалення.

Вивчення курсу Музична критика передбачає тісний зв'язок із такими дисциплінами як Історія музики, Історія виконавства тощо.

Викладання курсу Музична критика здійснюється переважно у дистанційному режимі з використанням ЕНК, розміщеного на платформі Moodle. Лекційні та практичні заняття можуть проходити в режимі відео-конференцій, модульний контроль та контроль самостійної роботи – в аудиторіях, обладнаних ПК.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви модулів і тем	Усього	Види занять та розподіл годин		
			Аудит.		Самостійна робота
			Лекції	Практичні заняття	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Жанрова система музичної критики					
1.1.	Інформаційні жанри музичної критики	4	2	2	2
1.2.	Аналітичні жанри музичної критики	16	4	2	8
1.3.	Художньо-публіцистичні жанри музичної критики	8	2	2	4
Модульний контроль		2			
Разом		30	8	6	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Методичні аспекти роботи музичного критика					
2.1.	Методика роботи над музично-критичним опусом	8	2	2	4
2.2.	Специфіка критики виконавства	12	2	4	6
2.3.	Стилістика музично-критичних опусів	8	2	2	4
Модульний контроль		2			
Разом		30	6	8	14
Всього за семестр		60	14	14	28

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Жанрова система музичної критики

Тема 1.1. Інформаційні жанри музичної критики

Типологія музичної критики. Різні способи класифікації критики та їх критерії. Основні типи: інформаційна, аналітична та художньо-публіцистична критика. Жанрова система критики. Інформаційні жанри музичної критики (допис, анонс, репортаж, інтерв'ю, анотація). Основна функція – надати інформацію. Пов'язаність інформаційних жанрів із конкретними подіями поточного часового періоду. Анотація як пограничний жанр між інформативністю та аналітичністю. Фактор часу в роботі з інформаційними жанрами. Зразки музично-критичних творів інформаційних жанрів у сучасних друкованих та інтернет-виданнях.

Література основна: 1, 3, 7, 8.

Додаткова: 4, 5, 14, 20, 22, 28.

Тема 1.2. Аналітичні жанри музичної критики

Реалізація всіх основних функцій критика в аналітичних жанрах: інформативної, оціночної та функції зворотного зв'язку. Рецензія як базовий жанр музичної критики. Її основні компоненти (аналіз, інтерпретація, оцінка). Поєднання інформативності та аналітичності в жанрі огляду. Види оглядів. Стаття та її різновиди. Об'єкт статті (видатне явище, значна подія, серйозна актуальна проблема), її характерні ознаки (концептуальність, аналітичність, аргументовані узагальнення та висновки). Зразки музично-критичних творів інформаційних жанрів у сучасних друкованих та інтернет-виданнях.

Література основна: 1, 3, 7, 8.

Додаткова: 1, 4, 8, 13, 24, 26, 27, 31.

Тема 1.3. Художньо-публіцистичні жанри музичної критики

Роль літературної виразності в критичному матеріалі. Основні художньо-публіцистичні жанри (нарис, есе, фейлетон, памфлет). Значення метафор та асоціативних ланок у художньо-публіцистичних матеріалах. Полемічне загострення тих питань і проблем, які стали поштовхом для критичного висловлення. Важливий фактор – образність критика, його індивідуальність, погляд на тему. Основні компоненти художньо-публіцистичних жанрів (роздум, міркування, судження). Есе: баланс індивідуалізованого вислову та аналітичних узагальнень, експресивності та стриманості у висловлюваннях. Зразки музично-критичних творів художньо-публіцистичних жанрів у сучасних друкованих та інтернет-виданнях.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 3, 5, 6, 14, 15, 18, 29, 32.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Методичні аспекти роботи музичного критика

Тема 2.1. Методика роботи над музично-критичним опусом

Етапи роботи над критичним опусом. Специфіка підготовчого етапу написання музично-критичного твору в різних жанрах (прослуховування записів, ознайомлення з музикознавчою літературою, пресою, відвідування концертів). Стиль критика. Параметри, по яких можна аналізувати індивідуально-стильові особливості критичного твору (позиція критика, жанровий стиль, спосіб оцінки, характер викладу, панівна інтонація, лексичні особливості, концентрація думки). Функції заголовка. Зачин (тональність публікації, програмування драматургії). Епічні динамічні та полемічні зачини, парадоксальні іронічні зачини. Завершальна фраза (абзац) та її функції. Куртуазні та афористичні завершення. Оціночний вердикт.

Література основна: 1, 3, 7.

Додаткова: 8, 16, 20, 22, 27, 31, 33.

Тема 2.2. Специфіка критики виконавства

Різні підходи у трактуванні виконавства. Проблема інтерпретації. Історія виконавського мистецтва – історія інтерпретацій. Сучасні тенденції виконавства. Характеристика глобальних напрямів виконавства (актуалізація, автентика та авангард). Репертуар та інструментарій. Актуалізація – стара музика та новий сучасний інструментарій; автентика – стара музика та відповідний їй старий інструментарій; авангард – нова музика й новий інструментарій. Особливості комплексного підходу в рецензуванні виконавства (світ музики, що виконується, виконавська інтерпретація, технічної майстерності виконавця, атмосфера залу). Основні аспекти рецензії концерту виконавця (творчий, творчо-організаційний, комунікативний, власне організаційний).

Література основна: 1–3.

Додаткова: 1, 5, 7, 17, 23, 27, 28, 33.

Тема 2.3. Стилїстика музично-критичних опусів

Літературна якість музичної критики як її специфічна риса. Мова у критиці (типи мови, історична змінюваність мови, мовні «хвороби» і штампи). Слово як інструмент музичного критика. Феномен художнього слова. Розмовна і книжна мови. Мовні хвороби: канцелярські штампи, втрата художності. Композиційні та стилістичні особливості різних критичних жанрів. Стилїстика різних жанрів. Прийоми динамізації висловлення, ефект діалогічності, інтрига, неординарна драматургія, наскрізна ідея, екскурси в біографію митця, введення в інформаційний контекст маловідомих цікавих фактів.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 4–6, 11, 14, 17, 19, 27, 29, 32.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення із дисципліни «Музична критика» оцінюються за кредитно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного та підсумкового оцінювань здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Кожний модуль включає бали за відвідування лекцій, відвідування і роботу на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на лекційних, практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдань;
- якість виконання завдань.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у таблиці

Семестр 7

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	4	4	3	3
Відвідування практичних занять	1	3	3	4	4
Робота на практичних заняттях	10	3	30	4	40
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Разом			77		87
Максимальна кількість балів: 164					

6.1. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ п/п	Тема	Зміст завдань
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Жанрова система музичної критики		
1.1.	Інформаційні жанри музичної критики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу, розділи ЕНК. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Створити порівняльну таблицю ознак інформаційних жанрів: анонсу, допису, репортажу, інтерв'ю. 4. Аналізувати пропоновані публікації різних інформаційних жанрів, написані музичними критиками минулого і сучасності. 5. Створити зразки жанрів анонсу та огляду / репортажу.
1.2.	Аналітичні жанри музичної критики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу, розділи ЕНК.. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Створити порівняльну таблицю ознак аналітичних жанрів: анонсу, допису, репортажу, інтерв'ю. 4. Виписати актуальні проблеми сучасного музичного життя. 5. Аналізувати пропоновані публікації аналітичних жанрів, написані музичними критиками минулого і сучасності.
1.3.	Художньо-публіцистичні жанри музичної критики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Створити порівняльну таблицю інформаційних, аналітичних та художньо-публіцистичних жанрів музичної критики. 4. Аналізувати пропоновані публікації художньо-публіцистичних жанрів, написані музичними критиками минулого і сучасності. 5. Визначити риси стилю художньо-публіцистичних творів Р. Роллана, Б. Шоу, І. Андронікова, О. Зінькевич, Р. Кофмана.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Методичні аспекти роботи музичного критика		
2.1.	Методика роботи над музично-критичним опусом	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Створити алгоритм роботи над публікацією у пропонованих інформаційних та аналітичних жанрах. 4. Придумати зачин / завершення для готової публікації. 5. Визначити аспекти роботи над матеріалом відповідно до означеної теми.
2.2.	Специфіка критики виконавства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Створити порівняльну таблицю принципів рецензування концертної та музично-театральної події. 4. Визначити пріоритетні проблеми сучасного виконавства. 5. Аналізувати пропоновані статті, присвячені подіям / явищам музично-театрального / концертного виконавства. 6. Написати рецензію на актуальну обрану подію / концерт.
2.3.	Стилістика музично-критичних опусів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Аналізувати означені публікації на предмет відповідності заголовка жанру / змісту матеріалу. 4. Виявити приклади використання мовних штампів у пропонованих музично-критичних опусах. 5. Аналізувати стилістичні особливості пропонованих статей, написані критиками минулого і сучасності.

Кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдань;
- якість виконання завдань.

Якість опрацювання самостійної роботи оцінюється за допомогою тестових завдань, розміщених на платформі Moodle. Результат визначається автоматизованою системою.

Максимальна кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи: 5.

6.2. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Форма проведення: комбінована.

Максимальна кількість балів: 25 (тести – 15 балів, письмова робота – 10 балів).

Критерії оцінювання:

Тести: за кожну правильну відповідь з 15 тестових питань – 1 бал;

Письмова робота: максимальна кількість балів за жанрову відповідність – 5 балів, за змістовність – 5 балів.

6.3. Шкала відповідності оцінок

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом – 60 год.: лекції – 14 год., практичні – 14 год., МКР – 4 год., самостійна робота – 28 год.

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
Назва модуля	Жанрова система музичної критики			Методичні аспекти роботи музичного критика		
Кількість балів за модуль	77 балів			87 балів		
	1.1.	1.2.	1.3.	2.1.	2.2.	2.3.
Теми лекцій	Інформаційні жанри музичної критики	Аналітичні жанри музичної критики	Художньо-публіцистичні жанри музичної критики	Методика роботи над музично-критичним опусом	Специфіка критики виконавства	Стилістика музично - критичних опусів
Лекції (7 балів)	1	2	1	1	1	1
Практичні заняття (77 балів)	1+10	1+10	1+10	1+10	(1+10)*2	1+10
Самостійна робота (30 балів)	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю (50 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)		
Підсумковий контроль	Залік					
Коефіцієнт	За 6 семестр – 164 бали, За 7 семестр – 164 бали. Разом – 328 балів Коефіцієнт – $328 : 100 = 3,28$					

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Зінкевич О., Чекан Ю. Музична критика: теорія та методика: Навчальний посібник. Чернівці. Книги – XXI, 2007. 424 с.
2. Зінкевич Е. Память об исчезающем времени. Страницы музыкальной летописи. Киев, 2005.
3. Курешева Т. А. Музыкальная журналистика и музыкальная критика : учеб. пособие для студентов вузов. Москва : Издательство Владос-Пресс, 2007. 295 с.
4. Мельник Л. О. Актуальні проблеми музичної журналістики в Україні // Музичне мистецтво і культура. Вип. 14. Видавництво: ВПП Друкарський двір, 2011. С. 65–72.
5. Мельник Л. О. Інтерпретаційні парадигми музичної журналістики // Проблеми музичної інтерпретації : наук. вісн. НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, 2011. Вип. 95. С. 35–43.
6. Сохор А. О методологии музыкальной критики // Современные вопросы музыкознания. Москва, 1976.
7. Чекан Ю. І. Музична критика в інтернеті // Українське мистецтвознавство матеріали, дослідження, рецензії: зб. наук. праць. НАНУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2011. Вип. 11. С. 238–244.
8. Чекан Ю. І. Музична критика в сучасному комунікативному середовищі: зміна формату // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. праць. Вип. 20. Київ : Міленіум, 2011. С. 18–24.

Додаткова:

1. Алексеев А. Д. Проблема стильного исполнения // О музыкальном исполнительстве. Москва, 1954. С. 159–170.
2. Алексеев А. Д. Творчество музыканта-исполнителя: на материале интерпретаций выдающихся пианистов прошлого и настоящего Москва : Музыка, 1991. 104 с.
3. Андрухович Ю. Тут похований Фантомас. Брустурів : Дискурсус, 2015. 232 с.
4. Асафьев Б. В. Критические статьи, очерки, рецензии. Москва, 1967. 300 с.
5. Берлиоз Г. Избранные статьи. Москва, 1956. 408 с.
6. Вагнер Р. Избранные работы. Москва: Музыка, 1978. 696 с.
7. Гаккель Л. Е. Исполнителю, педагогу, слушателю: статьи и рецензии. Ленинград, 1988.
8. Генина Л. Музыка и критика: контакты – контрасты. Москва : Сов. композитор, 1978. 264 с.
9. Гордійчук М. Музика і час. Київ, 1984. 326 с.
10. Гордійчук М. На музичних дорогах. Статті та рецензії. Київ, 1973.
11. Григ Э. Избранные статьи и письма. Москва, 1966. 450 с.
12. Гусарчук Т. В. Володимир Пухальський: феномен творчої особистості // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2013. № 4. С. 60–77.
13. Дебюсси К. Избранные статьи, рецензии, беседы. Москва, Ленинград, 1964. 287 с.
14. Зінкевич Е. «Концерт и парк на крутояре...» Киев музыкальный XIX – нач. XX ст. Київ: Дух і літера, 2003. 316 с.

15. Зинькевич Е. Память об исчезающем времени. Київ : Нора-друк, 2005. 242 с.
16. Зирін О. Хто вбив музичну журналістику? Режим доступу: <http://www.day.kiev.ua/uk/article/media/hto-vbiv-muzichnu-zhurnalistiku>
17. Каратыгин В. Г. Избранные статьи. Москва, Л., 1965.
18. Кремер Г. Осколки детства. Москва, 1995.
19. Кюи Ц. Избранные статьи. Ленинград, 1952.
20. Міжнародний конкурс молодих піаністів пам'яті Володимира Горовиця. 1995 – 2005. Київ, 2005.
21. Москалець О. Музична критика: гримаси жанру. Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/CULTURE/muzichna_kritika_grimasi_zhanru.html
22. Міжнародний музичний фестиваль Київ-Музик-Фест. 1990 – 1999. Київ, 1999.
23. Лист Ф. Избранные статьи. Москва, 1959.
24. Людкевич С. Дослідження. Статті. Рецензії. Виступи. Том II. [Упоряд. З. Штундер]. Львів, 2000. 816 с.
25. Онеггер А. О музыкальном искусстве. Ленинград, 1979.
26. Сокальський П. Вибрані статті та рецензії. Київ, 1977. 173 с.
27. Соллертинский И. Критические статьи. Ленинград, 1963.
28. Статьи и рецензии композиторов Франции: конец XIX – начало XX века. Москва, 1972.
29. Роллан Р. Музыкально-историческое наследие. Вып. 4. Москва, 1989. 258 с.
30. Стасов В. Статьи о музыке. В 5 вып. Москва, 1975.
31. Чередниченко Т. Ценностный подход к искусству и музыкальная критика // Эстетические очерки. Вып. 5. Москва, 1979.
32. Шоу Б. О музыке. Москва : «Аграф», 2000. 304 с.
33. Шуман Р. Избранные статьи о музыке. Москва, 1956.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Електронний навчальний курс «Історія мистецтв: Музика в хореографії»:
Режим доступу <http://elearning.kubg.edu.ua/course>

<https://krytyka.com/ua>

<https://moderato.in.ua/>

<https://day.kyiv.ua/uk/culture>

<https://www.radiosvoboda.org>

<http://m-r.co.ua/mr/mr.nsf/Index>

<https://dt.ua/CULTURE>

ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Жанрова система музичної критики

Тема 1.1. Інформаційні жанри музичної критики

Практичне заняття № 1 (2 год.)

1. Порівняти пропоновані зразки різних жанрів музичної критики та виділити в них характерні жанрові ознаки.
2. Ідентифікувати зразки інформаційних жанрів серед публікацій пропонованого видання.
3. Створити анонс актуальної події музично-культурного життя.

Література основна: 1, 3, 7, 8.

Додаткова: 4, 5, 14, 20, 22, 28.

Тема 1.2. Аналітичні жанри музичної критики

Практичне заняття № 2 (2 год.)

1. Порівняти пропоновані зразки різних жанрів музичної критики та виділити в них характерні жанрові ознаки.
2. Ідентифікувати зразки аналітичних жанрів серед пропонованих публікацій.
3. Написати рецензію на події музично-культурного життя.

Література основна: 1, 3, 7, 8.

Додаткова: 1, 4, 8, 13, 24, 26, 27, 31.

Тема 1.3. Художньо-публіцистичні жанри музичної критики

Практичне заняття № 3 (2 год.)

1. Порівняти пропоновані зразки різних жанрів музичної критики та виділити в них характерні жанрові ознаки.
2. Ідентифікувати зразки художньо-публіцистичних жанрів серед публікацій пропонованого видання.
3. Створити есе / фельєтон за мотивами актуальних проблем / подій музичного життя.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 3, 5, 6, 14, 15, 18, 29, 32.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Методичні аспекти роботи музичного критика

Тема 2.1. Методика роботи над музично-критичним опусом

Практичне заняття № 4 (2 год.)

1. Проаналізувати зразок інтерв'ю з погляду доцільності, етичності та змістовності запитань.
2. Підготувати перелік питань для уявного респондента, представника мистецького кола.
3. Придумати заголовки для пропонованих статей різних жанрів.

Література основна: 1, 3, 7.

Додаткова: 8, 16, 20, 22, 27, 31, 33.

Тема 2.2. Специфіка критики виконавства

Практичне заняття № 5 (2 год.)

1. Проаналізувати пропоновані рецензії на музичні концерти з погляду їх відповідності визначеним критеріям.
2. Придумати ключові аспекти майбутньої статті портретного жанру про творчість обраного виконавця сучасності.
3. Визначити оціночні підходи до виконавської творчості, використані у пропонованих музично-критичних опусах.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 1, 5, 7, 17, 23, 27, 28, 33.

Практичне заняття № 6 (2 год.)

1. Проаналізувати пропоновані рецензії на музично-театральні події / явища з погляду їх відповідності визначеним критеріям.
2. Придумати ключові аспекти майбутнього музично-критичного опусу, присвяченого актуальній музично-театральній події (виставі / прем'єрі спектаклю).
3. Визначити пріоритетні аспекти рецензування музично-театрального явища у пропонованих музично-критичних опусах.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 1, 5, 7, 17, 23, 27, 28, 33.

Тема 2.3. Стилїстика музично-критичних опусів

Практичне заняття № 7 (2 год.)

1. Порівняти стилістику пропонованих музично-критичних творів з погляду її жанрової відповідності.
2. Виявити приклади використання мовних штампів у пропонованих музично-критичних опусах.
3. Створити список стилістичних кліше, характерних для різних жанрів музичної критики.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 4–6, 11, 14, 17, 19, 27, 29, 32.